

Vragen geschiedenis 2010

3.2 De Franse revolutie

1. Welke bijdragen leverde Napoleon aan het revolutionaire gedachtegoed? (3.2)

Napoleon zette een aantal principes van de revolutie door :

- Het bestuur kwam in handen van ambtenaren van wie promotie en rang niet bepaald werden door afkomst maar door verdienste.
- Hij voerde het burgerlijk wetboek in dat gold voor alle burgers zonder onderscheid
- Hij veroverde Europa en exporteerde zo het revolutionaire erfgoed (gelijke erfdeling, huisnummers, achternamen, jury)

3.3 Het congres van Wenen

2. Welke titel drukt het best de legitimiteit uit : 'roi de France' of 'roi des français'? (3.3)

De titel 'roi de France' drukt het best de legitimiteit uit. Het grondgebied van Frankrijk behoort toe aan de dynastie waaraan de bevolking leenplichtig is.

Legitimiteitsprincipe : de staat is eigendom van de dynastie. Dit principe heerste tijdens het ancien regime en dit probeerde men terug in te voeren met het congres van Wenen met de restauratie.

Liberale en nationalistische krachten verzetten zich hiertegen.

3. Waarom is de restauratie geen terugkeer naar het ancien regime? Geef twee voorbeelden?(3.3)

Tijdens de restauratie maakten de vorsten opnieuw aanspraak op hun absolute macht op basis van het legitimiteitsprincipe : de staat is de eigendom van de dynastie.

- Maar het werden constitutionele monarchieën dus de macht van de koning werd beperkt door de grondwet. De regeringen moeten verantwoording afleggen aan het parlement.
- Er kwamen andere kiesstelsels waardoor de middengroepen dichter bij het bestuur betrokken werden, terwijl dit bij het ancien regime niet zou gekund hebben.

4. Hoe trachtte het congres v. Wenen de vrede te garanderen tussen de Europese staten na 1815?3.3

- De macht werd gelijk verdeeld over de Europese staten zodat geen enkele staat overmacht had.
- Er werden bufferstaten geïntroduceerd die neutraal moesten zijn en als buffers tussen de grootmachten dienden.

5. Is nationalisme een conservatieve of een progressieve strekking? Illustreer met 2 voorbeelden uit de cursus.(3.1)

Nationalisme was een progressieve kracht in het begin van de 19de eeuw: door het bewustzijn dat het volk de natie vormt is men in opstand gekomen tegen het congres van Wenen (1815) waarin de "restauratie" van de oude regimes geregeld werd. Men wilde niet meer dat dynastieën en adellijke elites de staat vormden : de natie wordt gevormd door het volk. Nationalisme betekent dat de **natievorming gebeurt op basis van samensmelting van kleine groepen tot 1 volk op basis van objectieve kenmerken zoals taal, ras, cultuur, godsdienst...**

Nationalisme is echter een conservatieve strekking omdat vaderlandsliefde ook heeft geleid tot onverdraagzame houding tegenover andere naties : men vindt zijn eigen volk superieur. Boek p 25

6. Waarom was een mogelijk huwelijk tussen de Engelse kroonprinses en de Nederlandse kroonprins in 1816 een gruwel voor de tsaar? (3.3)

Op het congres van Wenen werden bufferstaten opgericht tussen de grote Europese mogendheden : de Verenigde Nederlanden vormden zo een bufferstaat.

De tsaar wilde geen Brits-Nederlandse dynastieke unie omdat de macht van Engeland dan nog groter zou worden. Hij zorgde ervoor dat zijn jonge zus trouwde met Willem 2 zodat er een familieband kwam met de Nederlanden.

Groot-Brittanie beheerste de markten door zijn grote vloot met wereldomvattende actieradius. Het was de economische leider.

3.4 Doorbraak van de liberale burgerij (burgerdemocratie)

7. Waarom evolueerde de burgerij van progressieve naar conservatieve kracht in de 19de eeuw?3.4

In 1850 slaagden ze erin om de staat te vormen naar hun opvattingen . Ze wilden dit systeem behouden → behoudingsgezind (= conservatief). Met het cijnskiesrecht vermeden ze dat het volk inspraak kreeg in de staat. Op het einde van de 19de eeuw kwam de arbeidersbeweging op voor het algemeen stemrecht en stuitte daarbij op hevig burgerlijk verzet (behoudingsgezind).

3.5 België in de 19de eeuw

8. Hoe trachtten de grootmachten de kloof tussen noord en zuid binnen het VK der Nederlanden te overbruggen.3.5

- In het VK der Nederlanden bestaat er **taalvrijheid** omdat men in het noorden 1 taal had en in het zuiden 2.
- Men hanteerde **godsdienstvrijheid** omdat het N protestants was en het Z katholiek.
- **Economisch** waren ze gelijk dus N en Z kregen elk 50%. Ze waren ook economisch complementair omdat het Zuiden de industrie deed en het Noorden de handel.
- Op **politiek** vlak was er ook gelijke vertegenwoordiging 50% elks omdat er in het N democratie was en in het Z vorstelijk absolutisme was. Het was een land met 2 hoofdsteden (1 in N : Den haag en 1 in Z : Brussel)

9. Hoe ondermijnde Willem I zijn eigen verenigd koninkrijk?3.5

- Onderwijspolitiek : staatsonderwijs
- Religieuze politiek : concordaat met de paus dus de katholieken in het Zuiden verliezen hun vrijheid.
- Taalpolitiek : volledig Nederlandstalig (katholieken tegen want Willem gaat Nederlandse ambtenaren importeren.
- Despotisch optreden

10. Waaraan dankt België de erkenning van haar onafhankelijkheid door de vijf grootmachten? Geef je antwoord met behulp van deze cartoon.3.5

De conferentie te Londen (nov.-jan. 1830)

In deze spotprent worden de grootmachten door dieren voorgesteld: de haas (Frankrijk), de aap (Oostenrijk), het paard (Pruisen), de ijsbeer (Rusland) en de vos (Engeland).

België is ontstaan door revolutie. Frankrijk heeft ook revoluties meegemaakt en is zo een burgermonarchie geworden. FR was pro-Belgisch omdat dan de bufferstaat verdwijnt en omdat ze sympathie hebben wegens hun revolutie. RUS, Pruisen en Oostenrijk zijn anti-België omdat ze lid zijn van de Heilige alliantie die antirevolutionair is. Engeland wil vermijden dat Frankrijk te veel invloed krijgt op BE en wil voordeel halen uit de opsplitsing van “de Nederlanden” omdat dit een economische verzwakking zou betekenen (De verenigde Nederlanden waren een economische concurrent voor VK). Engeland geeft uiteindelijk de doorslag.

(In 1830 is er de Poolse opstand en de RUS, Pruis en Oostenrijk moeten deze onderdrukken.) België wordt dan internationaal erkend maar moet neutraal blijven onder toezicht van de 5 grootmachten.

11. Waarom koos België in 1830 voor een monarchie en niet voor een republiek?3.5

Het koningschap moest de stabiliteit garanderen in plaats van een wisselende president. België werd een grondwettelijke en parlementaire monarchie. De omgevende landen wilden dat België neutraal bleef en gingen akkoord met Leopold van Saksencoburg als kandidaat koning want hij was een Duitse prins en had Engelse en Franse familiebanden.

12. Geef en bespreek twee verschillen tussen de Koninklijke macht in België voor 1830 en na 1830.3.5

De koning onderschreef de grondwet maar de Koninklijke wil stond boven de grondwet. Er was wel een parlement maar de ministers moesten geen verantwoording afleggen aan het parlement maar aan de koning. De koning stelde de leden van de eerste kamer zelf aan. Dit is nog in de geest van het congres van Wenen dat naar restauratie streefde (herstellen absolute Koninklijke macht).

Na 1830 werd er een grondwettelijke en parlementaire monarchie ingesteld. De koning moest de grondwet naleven, de machten zijn gescheiden (rol koning minder belangrijk) en het vorstelijk despotisme was aan banden gelegd. Het parlement wordt verkozen op basis van het cijnskiesrecht.

13. Welke invloed had de democratisering van België op de Vlaamse beweging?3.5

Voor de democratisering van België was er het cijnskiesrecht. Dit systeem bevoordeelde de Franssprekende elite. Vlaams was de taal van het gewone volk. De Vlaamse beweging ijverde voor gelijkheid van beide landstalen. Door de overgang naar het algemeen stemrecht kon de Vlaamse beweging haar bedoelingen waarmaken omdat er niet langer het cijnskiesrecht was.

14. Bespreek de democratisering van België aan de hand van de ontwikkeling van het kiesrecht.3.5

- Rond ongeveer 1880 was er een elitair cijnskiesrecht. Daarbij werden de rijken bevoordeeld en hielden zij de macht in handen.
- In 1893 kwam er het algemeen meervoudig stemrecht waarbij bezit en diploma nog bepalend zijn.
- Pas in 1899 is er een kiesstelsel met evenredige vertegenwoordiging. Dus rijkdom is niet meer van belang maar het belang van de partijen neemt toe.

3.6 Italiaanse en Duitse eenmaking

15. Welk land is op termijn het sterkst verzwakt uit de eenmakingsbeweging van Italië en Duitsland gekomen? Leg uit. *3.6

Oostenrijk-Hongarije

Voor de eenmaking van Italië en Duitsland was Oostenrijk een grootmacht. Bij de eenmaking van Italië voerde Cavour oorlog tegen Oostenrijk en versloeg Oostenrijk. Bij de eenmaking van Duitsland viel Bismarck Oostenrijk aan en versloeg het in 1866. De dominante rol van Oostenrijk was uitgespeeld.

16. Wat is een realpolitiker. Illustreer je antwoord aan de hand van twee voorbeelden uit DE. *3.6

Een realpolitiker is een politiker

- die uitgaat van de feitelijke toestand
- die zich niet laat leiden door enige levensbeschouwing
- die direct streeft naar concrete tastbare resultaten

Otto von Bismarck

- wilde Pruisisch overwicht verstigen in DE en Europa
 - moderniseerde het leger : hij zorgde dat de gelden hiervoor beschikbaar werden gemaakt. Hij hield hier geen rekening met het parlement.
 - viel Oostenrijk en Frankrijk aan en versloeg ze dus hij maakte DE een geheel onder de Pruisen
- Bismarck was iemand die ervoor zorgde dat het zijn land goede banden had met buurlanden en andere landen terwijl de onderlinge band tussen de landen zelf slechter is. Als realpolitiker handelt men altijd eerst in landsbelang en stemt men zijn beleid af op haalbare doelstellingen.

17. Waarom is Italië in de 19de eeuw een land met een sterk liberaal karakter terwijl DE in diezelfde periode een veeleer militair karakter vertoont? 3.6

In Italië wordt het liberalisme geleid door Cavour die probeerde een liberale modelstaat te installeren met welvaart die aantrekking zou uitoefenen op andere staten. Na de eenmaking werd in 1861 een **constitutionele monarchie** geïnstalleerd naar het model van Piëmont-Sardinië. Destijds had de koning van Piëmont-Sardinië de liberale opstand in Italië gesteund (Vittorio Emanuele II re d'italia); dit was dus een liberale staat

In Duitsland waren er ook liberale opstanden, maar deze werden door de vorst neergeslagen. Met de komst van von Bismarck was er geen mogelijkheid meer tot liberale eenmaking : hij was sterk gekant tegen liberalisme; hij was een realpolitiker die Duitsland verenigde onder dominantie van Pruisen. Duitsland werd een **parlementaire maar geen constitutionele monarchie**.

De eenmaking van Duitsland was op gang gebracht door nationalist en liberalen, maar voltooid door het Pruisische militarisme.

4.1 Imperialisme en kolonialisme : begrippen

18. Waarom beperken de westerse grootmachten zich in de 19de eeuw niet langer tot het verwerven van handelsfactorijen aan de kust?4.1

In 1870 was er een economische crisis en men ging dan dus aan koloniale expansie doen.

2 motieven :

- grondstoffen en afzetmarkt
- nationaal prestige

In de 19de eeuw was er ook een demografische transitie en dus bevolkingsgroei. Deze mensen konden landen beschikbaar stellen voor de kolonies. Men had tegen die tijd ook technologische superioriteit zoals bv. een stoomboot.

In de 19de eeuw waren de motieven voor expansie de volgende :

- 1. Economische motieven : niet alleen nieuwe afzetmarkten vinden voor de eigen productie maar ook nood aan invoer van grondstoffen die in de koloniën gevonden werden. Hiervoor moest men ook het binnenland in.*
- 2. Ideologische motieven : kolonisatie ging samen met bekeringsijver : zoveel mogelijk mensen in de kolonies bekeren*
- 3. Politieke motieven : de nieuwe machtsverhoudingen tussen de grote Europese naties deed hen wedijveren met elkaar om zoveel mogelijk overzees gebied voor zich te kolonialisieren : hoe meer gebieden erbij kwamen, hoe meer prestige "nieuw imperialisme"; zo ontstaan aaneengesloten territoriale rijken*
- 4.*

4.2 Europese wereldhegemonie (=wereldheerschappij)

19. Bespreek aan de hand van de juiste kaart de kolonisering van Afrika.4.2

20. Hoe evolueerde de 'balance of power' doorheen de 19de eeuw? Bespreek aan de hand van drie kaarten uit je atlas.4.2

Kaart 87 :

- Spanje bezit in 1815 bijna heel West Zuid-Amerika en Zuid Noord-Amerika.
- Het Verenigd Koninkrijk heeft een deel van Oost Noord-Amerika in handen en ook een deel van Indië alsook de Oostkust van Australië.
- Holland heeft ook overzees gebied in handen, namelijk in Indië.

Kaart 99 :

- Naarmate de tijd vordert hecht Pruisen heel wat stukken land aan en wordt er een Duitse bond opgericht. Dit zorgt ervoor dat Duitsland wel machtig wordt.

Kaart 103 :

- In 1885 bezit Frankrijk nagenoeg heel Noord West-Afrika.
- De Britten bezitten een stukje van Oost Afrika.
- De Duitsers bezitten kleine stukjes in zuid Afrika
- België bezit Kongo.

Deze kolonies waren een vertoon van macht. Hoe meer kolonies men had, des te meer macht men had.

5. De grote oorlog

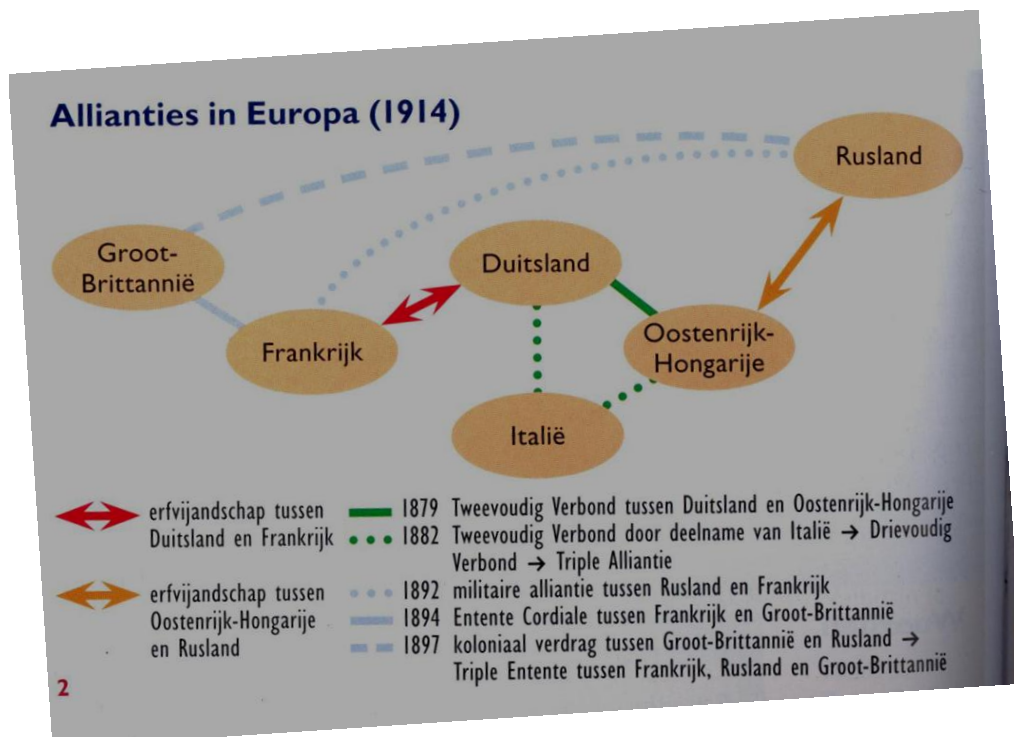
21. Hoe ontstonden de Europese allianties in aanloop naar de eerste wereldoorlog? Toon je antwoord aan de hand van de juiste kaart aan.5.1

Gevolg van het Duitse buitenlandse beleid na de Duits-Franse oorlog (1870-1871) :

Bismarck wilde Frankrijk isoleren en was een geheim bondgenootschap aangegaan met Italië en Oostenrijk-Hongarije, zodat een Triple alliantie ontstond tussen Duitsland, Oostenrijk-Hongarije en Italië.; hij was ook een non-interventieverdrag aangegaan met Rusland, dat echter verliep nadat keizer Willem II Bismarck had ontslagen. Willem II voert een agressieve politiek en de andere landen hebben er genoeg van :

Frankrijk werd zo gedreven tot een "entente cordiale" met Verenigd Koninkrijk enerzijds en een Frans-Russisch verdrag anderzijds.

Tenslotte sloten Verenigd Koninkrijk en Rusland nog een koloniaal verdrag zodat er een "Triple entente" bestond tussen Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Rusland.

111. Europa in 1914

22. Verklaar het enthousiasme waarmee mensen in 1914 de eerste grote oorlog introkken.5.3

Iedereen uit Duitsland hoopte op een snelle overwinning op het westen en de Duitsers dachten dat ze gemakkelijk door België konden gaan om dan met een zweepslag de Russen te verslaan. België bleek echter veel weerstand te bieden, en het Von Schlieffen plan mislukte. (want VK Iwaù België helpen, Frankrijk : soldaten naar de Marne, Rusland sneller klaar dan voorzien)

23. Toon aan de hand van drie voorbeelden aan dat de oorlog moeder is van alle vooruitgang.5.3

- Gebruik van chemische stoffen, bv. eerste gebruik van gifgas
- Gebruik van "landschepen" : introductie van tanks
- **Luchtvaart** : vb. mitrailleur achter propeller (Roland Garos); beide partijen voeren oorlog in de lucht. Deze kennis werd verder gebruikt in de burgerluchtvaart.
- Bij de **geneeskunde** is er een zeer grote vooruitgang doordat men kan experimenteren met gewonde soldaten, zo worden voor het eerst bloedtransfusies toegepast; mobiele radiografie cfr Marie Curie

24. Waarom konden de verdragen van Versailles noch op korte termijn, noch op lange termijn vrede garanderen? Staaf je antwoord aan de hand van onderstaand cartoon. *5.4

Verdrag van Versailles : tussen geallieerden en Duitsland :

- Duitsland moet grensgebieden en kolonies afstaan
- Duitsland moet ontwapenen
- Duitsland moet schadevergoeding betalen

De grote drie vd geallieerden nemen de leiding in de beslissingen : **Amerika** (president Wilson), **Groot-Brittannië**, en **Frankrijk**

- **(De gevolgen van het verdrag (wikipedia))**
- **Frankrijk teleurgesteld** : De Franse regering had Duitsland zoveel mogelijk willen verzwakken, bijvoorbeeld door het op te delen, maar president Wilson vond dat strijdig met het **zelfbeschikkingsrecht** der volkeren, en de Britten wilden Frankrijk niet te sterk maken ten opzichte van Duitsland.
- **USA niet tevreden** : Het **Amerikaanse Congres** zou uiteindelijk het verdrag van Versailles verwerpen en traden niet toe tot de Volkenbond.
- **De economische gevolgen voor Duitsland waren zwaar**. Het totale bedrag van de Duitse herstelbetalingen bedroeg 269 miljard goudmark, te betalen in 42 jaar. De Duitsers konden dit niet betalen en stribbelden op allerlei manieren tegen. **Als reactie bezetten Frankrijk en België in 1923 het Ruhrgebied** De Bondsrepubliek Duitsland hervatte in
- **De afkeer tegen het verdrag van Versailles was in Duitsland zo groot dat de nationaalsocialisten er hun voordeel uit haalden in aanloop naar WOII**. Democratische politici in Duitsland die het verdrag hadden goedgekeurd werden als verraders bestempeld. De militaire bepalingen van het verdrag werden door het **Duitse leger** in de jaren twintig al gedeeltelijk omzeild. Door het **verdrag van Locarno** van 1925 was er al voortijdig een einde gekomen aan de geallieerde bezetting in Duitsland. Toen **Adolf Hitler**

in 1933 aan de macht was gekomen, was het verdrag ten dode opgeschreven. Het feit dat de andere grote mogendheden niet waren begonnen te ontwapenen, zoals ze eerder beloofd hadden, was voor Hitler een aanleiding om zich van het "juk van Versailles" te ontdoen.

25. Waarom trad de VS niet toe tot de Volkenbond. Staaf je antwoord met dit cartoon.5.4

- Ze geloven niet in de volkenbond (ze denken dat het een zinkend schip is)
- Ze willen niet verstrikt geraken in buitenlandse aangelegenheden (niet aan buitenlandse oorlogen meedoen waar ze zelf amper iets mee te maken hebben)
- President wil wel meedoen maar het Amerikaanse volk wil dat niet (uncle Sam)

26. Heeft de Volkenbond institutionele tekortkomingen om haar missie van vredehandhaving na te komen? Geef twee voorbeelden.5.4

- Hun beslissingen zijn niet afdwingbaar. Ze hebben geen instellingen om hun beslissingen te controleren laat staan te bestraffen.
- Belangrijke grootmachten zoals de VS en Rusland zijn geen lid van de Volkenbond dus op globaal vlak schieten ze tekort.

6. De Sovjetunie/USSR/Rusland

27. Waarom slaagde de Russische revolutie in 1917 waar de omwenteling in 1905 faalde?6.3

De revolutie van 1905 werd in de kiem gesmoord door een bloedige vernietigende reactie van de tsaar en zijn leger. Als toegeving werd er wel een parlement opgebouwd maar dit had nagenoeg geen macht.

Bij de februarirevolutie van 1917 sluit het leger zich aan bij de opstandelingen en zo wordt de tsaar tot troonsafstand gedwongen en dan wordt er een burgerlijke democratie ingesteld.

28. Geef en bespreek twee opvallende parallellen tussen de Franse en Russische revolutie. Leren mensen echt uit de geschiedenis?3.2/6

- Beide revoluties volgden het revolutionaire patroon ; Het was een hechte groep met een doelstelling om het bestaande regime omver te werpen; dit werd gevolgd door uiteenvallen van die groep en zij krijgen conflicten over het nieuw in te stellen regime, zodat zij elkaar gaan bestrijden. Bij de Russen waren dit de Bolsjewieken tegen de communisten en bij de Fransen waren het de Jacobijnen tegen de democraten.
- Bij beiden ging het om verkrijgen van vrijheid. De Russen waren tegen het leenstelsel en de alleenheerschappij, de Fransen waren tegen het kapitalisme en imperialisme.

De mensen hebben geleerd uit de geschiedenis maar ze zullen altijd hun idealen blijven nastreven. Als ze onderdrukt worden of hevig benadeeld worden, zullen ze in opstand komen en zo een revolutie ontketenen.

29. Toon aan de hand van twee voorbeelden aan dat Lenin een pragmatisch politicus was.6.4

- Lenin belooft brood, land en vrede (simpel)
- Wanneer hij dit niet kan bereiken richt hij het NEP op (Nieuw Economisch Plan) waarmee gedeeltelijke privatisering van kleine bedrijfjes toegestaan was om de groei te stimuleren en winst te maken.

30. Welke invloed heeft Stalins persoonlijkheid op de ontwikkeling van de Sovjet-Unie als totalitaire staat?6.5

Stalin was paranoïde en had achtervolgingswaan. Hierdoor maakte hij van de Sovjet-Unie een totalitaire bureaucratische politiestaat. De staat beheerst de volledige samenleving en de ambtenaren leggen de wetten aan het volk op. Als deze wetten niet worden nageleefd worden de mensen vervolgd en gestraft.

31. Waarom is isoleren nooit een adequaat middel om oorlog te voorkomen Geef een voorbeeld uit de 19de en een voorbeeld uit de 20ste eeuw.

- 19de eeuw : Bij het "Concert des nations" na het congres van Wenen (1815), werd er een kaartprincipe van machtevenwicht opgesteld. Er worden klein tot middelgrote staten opgericht tussen de 5 grootmachten die neutraal zijn en die oorlog tussen de grootmachten moeten vermijden. Vooral rond Frankrijk heeft men bufferstaten geplaatst na de val van Napoleon in Waterloo. Maar in 1870 breekt er weeral een oorlog uit tussen Frankrijk en Duitsland. Dit toont aan dat de bufferstaten toch niet zo een groot effect hebben gehad.
- 20ste eeuw : FR wil DE isoleren om meer oorlog te vermijden. FR sluit een cordon sanitair af met bondgenoten van DE rond DE. Maar DE doorbreekt zijn isolement door een bondgenootschap aan te gaan met Rusland.

32. Verklaar :

Democratie :

Democratie is een bestuursvorm. Het Nederlandse woord stamt af van de Griekse woorden δῆμος (*dèmos*), "volk" en κρατέω (*krateo*), "heersen, regeren" en

betekent dus letterlijk "volksheerschappij". Dit houdt in dat het volk zelf stemt over de wetten, zoals bijvoorbeeld in Athene, of het volk verkiest vertegenwoordigers die de wetten maken, zoals in België en Nederland.

In een democratie is de voltallige bevolking soeverein en is alle autoriteit gebaseerd op de (minstens theoretische) instemming van het volk. Deze bestuursvorm is gebaseerd op het menselijke gelijkheidsideaal.

Constitutionele monarchie :

Monarchie waarbij de koning gebonden is aan de bepalingen van de grondwet

Parlementaire monarchie :

Een parlementaire monarchie is een combinatie van een constitutionele monarchie en een parlementaire democratie.

Dit wil zeggen dat de macht ligt bij de monarch, de ministers en bij het parlement.

Wel is in het Nederlands en het Belgisch systeem de macht van de monarch zeer beperkt

Cijnskiesrecht :

Kiessysteem waarbij alleen diegenen stemrecht hebben die een bepaald bedrag aan belastingen betalen of een bepaald diploma hebben. In dit systeem wordt een groot deel van de bevolking uitgesloten van stemrecht en dus van politieke inspraak

Arithmétique hollandaise:

De Nederlandse koning voerde in 1815 een grondwet in voor het gehele koninkrijk der Nederlanden (Nederland, België en Luxemburg waren samengevoegd na de Napoleontische oorlogen 1799-1815). Deze grondwet was volgens de zuidelijke staten niet op een eerlijke manier ingevoerd. Willem I had namelijk de zogeheten "Arithmétique hollandaise" of *Hollandse rekenkunde* toegepast bij het stemmen op de grondwet. Zo kreeg hij toch de meerderheid van de stemmen door alle mensen die tegen de grondwet hadden gestemd om godsdienstige redenen mee te rekenen als voorstemmers. Hier waren veel Belgen tegen en vooral de liberalen en katholieken omdat de koning nu veel meer macht kreeg dan hij zou moeten hebben.

Pactomania :

Pactomania is een term die gebruikt werd ivm de allianties die de [Verenigde Staten](#) tijdens [Koude Oorlog](#) aangingen. Tijdens het Voorzitterschap van [Eisenhower](#), vormden de Verenigde Staten allianties met 42 afzonderlijke naties, die de waarnemers als pactomania beschreven.

Directoire:

Het Directoire was het vijfkoppige bestuur van [Frankrijk](#) dat het land tijdens een deel de [Franse revolutie](#) regeerde, van 1795 tot 1799. De term wordt ook gebruikt voor de periode in de Franse geschiedenis waarin het Directoire het land bestuurde.

De uitvoerende macht bestond tijdens deze periode uit vijf directeuren. Elk jaar werd één van hen vervangen.

Voor de eerste keer in de Franse geschiedenis bestond de wetgevende macht uit een [parlement](#), bestaande uit twee kamers:

- de Raad van Vijfhonderd (le Conseil des Cinq-Cent) met 500 leden
- de Raad der Ouden (le Conseil des Anciens) met 250 leden

De directeuren werden benoemd door de Raad der Ouden op basis van een lijst, opgesteld door de Raad van Vijfhonderd.

Met *directoire* wordt ook een Franse meubelstijl uit die tijd aangeduid

Autocratische tsaar :

Een autocratie ([Grieks](#), αὐτοκρατία: αὐτός ("zelf") - κρατεῖν ("heersen")) is een [regeringsvorm](#) waarbij ongelimiteerde macht wordt uitgeoefend door één persoon. Hij oefent macht uit die groter is dan waarop hij historisch of wettelijk gezien recht zou hebben.

In de meeste van deze autocratieën is er sprake van onderdrukking van tegenstanders van de dictator, bv door ze gevangen te nemen of zelfs te vermoorden. Zie bv. de reactie van de Russische tsaar op de opstand in 1905 : hij liet de opstandelingen koelbloedig vermoorden.

In het algemeen is een autocratie het tegengestelde van een [democratie](#).

Bolsjevik :

(bolsje = meer), de meerderheid van revolutionairen (Rusland 1905-1917) die het marxisme integraal wou verwezenlijken . (Lenin, Stalin, Kamenev, Trotski (later). Zij vinden :

- dat revolutie moet gebeuren o.l.v. de arbeiders en de boeren; er moet onmiddellijk een proletarische omwenteling komen (zonder tussenfase van kapitalisme)
- dat een beperkt aantal bewuste leden (elite) de partij moet leiden

Mensjevik :

(mensje = minder), de minderheid van revolutionairen (Rusland 1905-1917) die ook een minderheidsprogramma wou verwezenlijken (Plechanov, Martov, Axelrod, Trotski (eerst).Zij vinden

- dat er via een burgerlijke revolutie een socialistische revolutie moet komen : de burgerij moet de leiding nemen in de revolutie
- dat massapartij en massaorganisatie noodzakelijk is

Slavofilie (past in kader van nationalisme)

- een Russische intellectuele en politiek-culturele beweging
 - uit de 19de eeuw,
 - met sterke wortels in de literatuur (vb Dostojevski)
 - die zich verzette tegen de Westerse invloeden in Rusland
 - en die vooral teruggreep op oud-Russische waarden, en het idee van de eenheid aller Slaven (het ' [panslavisme](#)', zie ook Tsjechie, Polen),
- alles onder autocratisch leiderschap van de [Tsaar](#).

Boerse gewoonten (lindebasten schoenen, zelfgebreide wollen jassen, koolsoep en kwast), houten boerenhuizen en kerken met uivormige torenspitsen, worden wel gezien als symbolisch voor de slavofilie.